

je on tako rad „peteršilj na vsaki juhi“. Take „rdeče knjige“ delajo razpore, in razpori, ki so že potihnili, vnamejo se iznova.“

Štajarsko. — Predsednik c. kr. višje sodnije v Gradcu, ktera obsega Štajarsko, Koroško in Kranjsko, po skrivnem ukazu prepoveduje uradnikom sodniškim obiskovanje taborov. — Svetinje takorske prepovedane, — učiteljem narodno čutje pod kazen djano, — duhovni vneti za narod svoj preganjani, — študentje, ki so na taboru bili, pri maturah vrženi itd. itd. — je li to „Freiheit wie in Oesterreich“?

Česko. Iz Prage. (Purkyne umrl.) 28. julija je potrla žalostna novica naše mesto, da je prof. dr. Jan. Purkyne umrl. Ž njim zgubi svet visokocenjenega učenjaka, slovanstvo iskrenega sina. Čeravno je dosegel visoko starost — bil je 82 let star — vendar je na obojno stran velika zguba, kajti tudi v visoki starosti bil je mož bistrega uma kakor v mladosti, s katerim je skor do zadnje ure opravljal profesuro fizijologije. Na tem polji je svetu odkril marsikaj, kar bode njegovo ime neumrljivo ohranilo na veke po vsem svetu. Mi Slovani pa se moramo ponašati, da ta mož tolike slave je bil naš! Natoroznanstvo je bilo polje, na katerem je neutrudljivo delal z umom in peresom svojim. Bil je do 1864. leta vrednik „Živi“ in mnogo je pisal v „Časopis českého musea“. Avstrijska, ruska in pruska vlada so počastile učenega moža z slavnimi redi. Večen mu spomin!

— Vse hudobne govorce, da tudi v Pragi so nunske homatije, so prazne čenčarije.

Krakovo. — Velik hrup dela po časnikih in vzlasti po dunajskih „liberalnih“ to, kar je tukaj (v Krakovu na Poljskem) prišlo na dan. Noben človek ne more izgovarjati ali zagovarjati grozno dogodbo, to je gotovo; al vsak, kdor ni enostranec, naj čaka s svojo razsodbo tako dolgo, da sodnija pové, kaj in kako je bilo. Naj zdaj po „Domov.“ posnamemo to dogodbo. V Krakovu je 24 možkih in ženskih samostanov (kloštrov). V enem teh samostanov v predmestju Wesola bivajo bôse karmelitanke. Deželni sodnji ondašnji je došlo nepodpisano naznanilo, da je tam ena nuna že 21 let v smrdljivi, zdravju škodljivi celici, ki še oken nima, zaprta. Državni pravdnik gré k škofu, in prosi, naj bi dovolil, da se ta stvar sodnijsko preišče. Škof Galecki dovoli to in pošlje kot svojega pooblaščenca za vodjo komisije enega kanonika. Komisija najde — tako pravijo časniki — res temno, nezdravo celico in v kotu na slami žensko brez obleke, vso umazano in hirajočo; na tleh ostanke neke jedi. Videti neznane ljudi, se ženska prestraši, začne upiti in zdajci, že iz prvih besedi, je bilo spoznati, da je blazna (nora) — pozneje se je izvedelo in pokazalo, da je prav besna (razsajavka). Ta stan reči se je naznanil škofu, ki je šel brž sam v samostan in očital nunam, da so z nesrečno Barbaro Ubrikovo — tako jej je ime — tako neusmiljeno ravnale. Drugi dan so odpeljali blazno nuno v norišnico, kjer ji strežejo milosrčne sestre. Sodnija to zadevo na dalje preiskuje in so že 3 nune v preiskovalnem zaporu (iz česar pa še ne sledi, da so one česa krive). Kako in kaj je prav za prav bilo; ali je res celica bila tako smrdljiva, vlažna in temna, ne more nikdo vedeti, nego komisija sama; ta pa ni še priobčila svojih preiskovalnih zapisnikov, in vendar hočejo časniki že vse vedeti! Take natančnosti pripovedujejo, da se jim brž vidi, da je veliko izmišljenega. Gotovo je, kolikor se dá do sedaj soditi, to, da je bila besna nuna zarad varnosti zaprta, da je vso obleko s sebe strgala, kakor navadno taki besni ljudje delajo; tudi da je bila umazana in da je

ni bilo ko kost in koža, je verjetno; a da bi bila eno in dvajset let v tako smrdljivi sobici brez zraka in svetlobe — kakor jo nekteri časniki popisujejo — živeti mogla, to naj verjame, kdor hoče. Preiskava bo razodela, kako prav za prav je bilo. Napak je na vsak način to bilo od prednic samostanovih, da niso naznatile, da imajo tako besno sestro v samostanu; sicer pa se dá posneti iz novejših poročil, da je zdravnik samostanski za vse to vedel, a zdaj je on v toplicah in ni še zaslišan. *) — Prednico tega samostana baronovko Marijo Wenzykovo in njeno namestnico pl. Terezijo Kosierkievičko so v preiskavo zaprli; preiskovalni sodnik jih je izpraševal od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer, tedaj celih 14 ur. Tudi prednika možkega samostana Karmelitarjev v Črni patra Julijana Kozubskega, ki je imel nadzorstvo nad ženskim samostanom Karmelitaric in je pred 3 dnevi bil v tem samostanu, je sodnija v preiskavo poklicala in po končani preiskavi ga zaprla. — Poslednje novice pravijo, da Barbara Ubrikova se še zmiraj nôro kaže; za kratek čas pametno govori, kmalu pa je spet vsa zmešana. Vsled tega dogodka je ljudstvo, zlasti, ker podšuntano, v mestu razkačeno, in ker je že ljudska modrost taka, da sodi po enem vse, začela je drhal napadati samostane, popred karmelitanke, potlej tudi druge in sosebno jezuite; vojaki so mogli priti braniti samostane, in drhal razganjat. — Katoličanstvu in katoliškim napravam sovražni časniki in ljudje imajo zdaj kaj zabavljati in nekteri ne zahtevajo ne več ne manj, ko da naj bi se kar odpravili vsi samostani! — Na Dunaji, v Trstu itd. so sprožila celó mestna starešinstva nasvet, da bi se vsi samostani odpravili. Ta gonjba bo zdaj taka, kakor predlanskim in lani proti konkordatu. Prav voda na njih mlin je ta dogodba vsem, katerim so samostani trn v peti.

Ogersko. Dopis finančnega ministra Lonyay-a očituje županijam, da so tako nemarne s pobiranjem davkov ter pravi, da tega ne bode dalje trpel. „Ne, ne pomanjkanje denarjev je tega krivo, da se davki tako nečimerno plačujejo — pravi minister — le volje manjka odrajtati davek.“

Srbija. Iz Beligrada. „Corresd. Slave“ donaša važno novico, da je vlada zasledila zakletev, ki je nameravala umoriti sedanje namestne vladarje. Spet se omladina zapleta v to početje, od druge strani pa se sumiči upljiv od zvonaj. Za zdaj se še skriva ta stvar, da se policiji, ki ima neki že precej sledú v rokah, zljajša celi sled. Tako se „Corr. Slave“ piše iz Beligrada; vendar je mogoče, da vsa ta grozovita novica ni resnica, zato je treba čakati, kaj se izvé v prihodnje.

*) Bil je pozneje zaslišan, pa je rekel, da poslednja leta ni bil več zdravnik samostanski; ko pa je pred nekimi leti videl Barbaro Ubrikovo, bila je res nôra; svetoval je prednici, naj jo dá v norišnico, a ta mu je odgovorila, da po samostanskih postavah to ne sme biti.

Žitna cena

v Kranji 2. avgusta 1869.

Vagán pšenice 4 fl. 75. — rži 2 fl. 80. — ječmena — fl. —. — ovsa 2 fl. 20. — soršice 3 fl. 56. — ajde 2 fl. 70. — prosa 3 fl. —. — krompirja 1 fl. 60. — fižola 3 fl. 52.

Kursi na Dunaji 3. avgusta.

5% metaliki 63 fl. 15 kr. Ažijo srebra 121 fl. 35 kr.
Narodno posojilo 72 fl. 60 kr. Cekini 5 fl. 91 kr.